

Brazilija Geresnio Pasaulio Viltis

ENCIKLIKOS TĖSINYS

Rio de Janeiro

Apsilankęs Belgijos kardinolas Leonas Suenens savo paskaitoje Popiežiaus Katalikiškame Universitete ir pasikalbėdamas su laikraštininkais pasakė svarbių įdomių minčių.

Bažnyčios likimas bus nulemtas Pietų Amerikoje. Tai viena jo mintis. Kodėl? Todėl, kad Pietų Amerikoje 2000 metais gyvens pusė visų Katalikų Bažnyčios narių. Nuo to, kokie jie bus, priklausys visos Bažnyčios likimas.

Pietų Amerika yra puikiausia ir vienintelė proga Bažnyčiai atlikti dvejopą savo uždavinį — skleistį Evangeliją ir sužmoninti žmones. Tokį uždavinį jai nustatė Vatikanas I Santaryba.

Suduzes Komunizmas

Pokalbyje su laikraštininkais kardinolas Suenens pareiškė, jog komunizmas šiandien yra suskilęs į šukes. Greitu laiku komunizmo visai nebeliks, o liks tik įvairūs komunizmai, lygiai kaip nutiko socializmui. Šiandien komunizmas nebėra toks pavojingas, koks jis buvo prieš keletą metų. Jo suskeldėjimo priežastis esanti ta, kad Marksas savo viziją ir mokslą rėmė tikrai siauros savo aplinkos patirtimi bei teorija, pritaikyta savo laikams. To negalim laikyti visuotine taisykle. Iš to atsiranda nepataisomi skilimai Juos matome jau keleri metai ir jų bus dar daugiau ateityje.

Pačiau kardinolas sutiko, jog kultūriniai bei ekonomikai dar neišsivysčiusiuose tautose komunizmo pagunda tebėra stipri ir vilioja neturtingas tautas, jei nėatsiras kitų jėgų, padėti joms išsivystyti.

Apie Celibata

Kas liečia kunigų vedybas kardinolas pasakė: «Pagrindinė abejonė yra ta: kaip žinoti, ar leidimas kunigams gyvent moterystėje bus naudingas Bažnyčiai. Tuo tarpu reikia toliau stengtis daryti atranką tarp Bažnyčios ir pasaulio įstatymų. Tai gali atlikti paskiras žmogus.

Nebus Susirėmimu

Kardinolas mano, jog nebus konflikto tarp konservatorių ir progresyviųjų. Tai jis nušvietė palyginimu: «Automobilui reikia ir stabdžių ir greitintojo. Jei vartosi tik stabdžius jis nepajudės iš vietos, jei vartosi tik greitintuvą, ne-

kaikas manys, jog geresnio pasaulio viltys yra tuščios. Bet gali būti, kad net grimsdami į baltą ir šunkeliais toli nuo išsivystymo kelio klaidžiodami, žmonės pamazėle, nė patys to neišsiamai, artinasi prie savo Kūrėjo. Šitas stipresnių ir geresnių sentimentų žmonijai kelias reikalauja pastangų ir aukų. Bet jau patys esame, primami dėl mūsų brolių meilės, neša pažangą visai žmonių šeimai. Krikščionys žino, kad prisijungimas prie Išganymo ožo aukos padeda auginti Kristaus kūną visoje jo pilnu moje — sujuogtąjį Dievo tautą.

Visi drauge

Šitame kelyje visi esame sondaūs (t.y. turime eiti iš vieno. Vert.) Norime visiems priminti dramos platybę ir kaip skubiai reikia imtis darbo. Jau išmušė valanda veikti. Ant kortos yra pastatyta tokios daugybės nekaltų vaikučių gyvybės, tokios daugybės skurstančių šeimų žmoniškesnės gyvenimo sąlygos, pasaulio taika, civilizacijos ateitis. Visi žmonės, visos tautos turi priimti savo atsakomybę.

Paskutinis kreipinys į katalikus

Visų pirma maldaujame visus savo vaikus (katalikus). Besivystančiuose kraštuose ne mažiau kaip kituose, pasaulyje čia turi imtis kaip savojo uždavinio atnaujinti žemiškąją laikinę santvarką (ordem temporal). Kai hierarkijos uždavinys yra dėstyti ir autentiškai aiškinti dorovinius šitoje srityje paisytinus principus, tai pasauliečiams tenka savo laisva iniciatyva ir ne visada tik pasyviai laukiant instrukcijų bei nurodymų, persunkti krikščioniška dvasia ir nusi-teikimu papročius, įstatymus ir gyvenamos bendruomenės struktūras. Pakeitimai yra reikalingi. Negalima apsieiti be gilių reformų. Visa tai reikia ryžtingai pavartoti ir jas pripildyti Evangelijos dvasios. Laimingesniųjų kraštų katalikus prašome prisidėti su savo kompetencija ir aktyviai dalyvauti oficialiose ar privačiose, tiek pasaulinėse, tiek re-ignese organizacijose, besidarbojančiose įveikti dar

išvengsi nelaimės. Bažnyčios Santaryba įieškojo šio pastabdymo, kuris patenkintų abi puses.

tebesivystančių šalių sunkenybes. Esame tikri, kad jie visomis jėgomis pasistengs būti pirmose eilėse tu, kurie darbuojasi paversti tikrove tarptautinę teisingumo ir lygumo moralę.

I krikščionis ir tikinciuosius

Mes esame tikri, kad visi krikščionys, mūsų broliai, norės padidinti savo bendras ir sutelktines pasangas padėti pasauliui nugalėti egoizmą, išdidumą ir rivališkumus, įveikti ambicijas ir neteisingumus, atidaryti visus kelius žmoniškiam gyvenimui, kad kiekvienas būtų mylimas ir padedamas, kaip savos artimas ir brolis. I dabar dar tebejudinama mūsų nepamirštamo susitikimo su mūsų nekrikščionimis brolais Bombėjuje, iš naujo kviečiame jus darbuotis visa savo širdimi ir vis su savo supratimu, kad visi žmonių vaikai galėtų gyventi Dievo vaikų verta gyvenimą.

I geros valios žmones

Pagaliam kreipiamės į visus geros valios žmones, žinodami, jog taikos kelias eina per pažangą. Tarptautinių institucijų atstovai, valstybininkai, publicistai, auklėtojai, jūs visi, kiekvienas savo vietoje esate naujo pasaulio kūrėjai. Maldaujame visagalį Dievą apšviesti jūsų protus, duoti jums naujų jėgų ir ryžto išjudinti viešąją opinią ir įkvėpti tautoms entuziazmo.

Auklėtojai, jums tenka jau vaikučiuose sužadinti meilę varge skurstančioms tautoms. Publicistai, jums tenka regimai pristatyti pasiektus laimėjimus ir tuo būdu skatinti tautas padėti vienos kitoms; kelti viešumon ir žmonių skurdą bei vargą, nes žmonės yra linkę tai užmiršti savo

Ponia Regina Kutkienė su dukrele

Beatostogaudama pas tėvelius, Jieva ir Vincą Kutkus bei savo seseris ir gimines, ji rado laiko parašyti juostelėn penkių mūsų senovės dainininkių retas dainas, kurias parvežusi įteiks Kanados ministrui, žadančiam išleisti lietuviškų dainų rinkinį «ėkoj» me už paramą «Mūsų Lietuvai» ir linkime jai ne tik laimingos kelionės, bet ir geros kloties Kanadoje.

sažinėms apraminti. Turtieji tegu žino, kad prie jų vartų vargšai laukių trupinių nuo jų pokilių stalo.

Zodis valstybininkams

Valdžios vyrai, jums tenka mobilizuoti savo bendruomenes ir sujungti jas solidžion pasaulinėn vienybėn ir tuo būdu visų pirma paveikti jas prisiimti reikalingus apkarpymus savo prabangos ir panau doti pinigų pažangai skieisti ir taikai apsaugoti.

Tarptautinių organizacijų atstovai, jums tenka stengtis, kad pavojingas ir nevaisingas jėgų susirakinimas virstų draugišku, taikiu ir nesuinteresuotu bendravimu žmonių solidariai pažangai pasiekti, kuri leistų visiems išsiskieisti.

Mokslininkams

«Jei yra tiesa, kad pasaulis yra atsidūręs pverktinoje idėjų tuštumoje, tai kreipiamės į galvotojus, mokslininkus, katalikus, krikščionis, Dievo garbintojus, trokštančius absoliuto, teisybės ir tiesos, kreipiamės į visus geros valios žmones, Kristaus pavyzdžiu, ir drįstame labai prašyti: «Jieškokite ir rasite», pasukite tais keliais, kurie veda į gilesnes žinias, į širdies didingumą.

Visi darban

Jūs visi, kurie išgirdote šančių tautų šauksmą, visi

Šio «Mūsų Lietuvos» numerio garbės leidėja, paaudėjusi 50 naujųjų kruzeirų.

Ponia Regina bendradarbiauja spaudoje, Kanados «Tėviškės Žiburiuose» rašė ir «Mūsų ietuvai» ir labai nuširdžiai sleojasi lietuviškais reikalais.

Beatostogaudama pas tėvelius, Jieva ir Vincą Kutkus bei savo seseris ir gi-

kurie darbuojatės laukdami atsakymo, esate tikrosios pažangos apaštalai. Pažangos, kuri gūni ne egoistiniame turtingume dėl paties turto, o žmogaus labai tarnaujančio je ekonomijoje, kasdien dalijančioje visiems reikalingą duoną, kaip broliškumo šaltinį ir Apvaizdos ženklą.

Palaiminimas

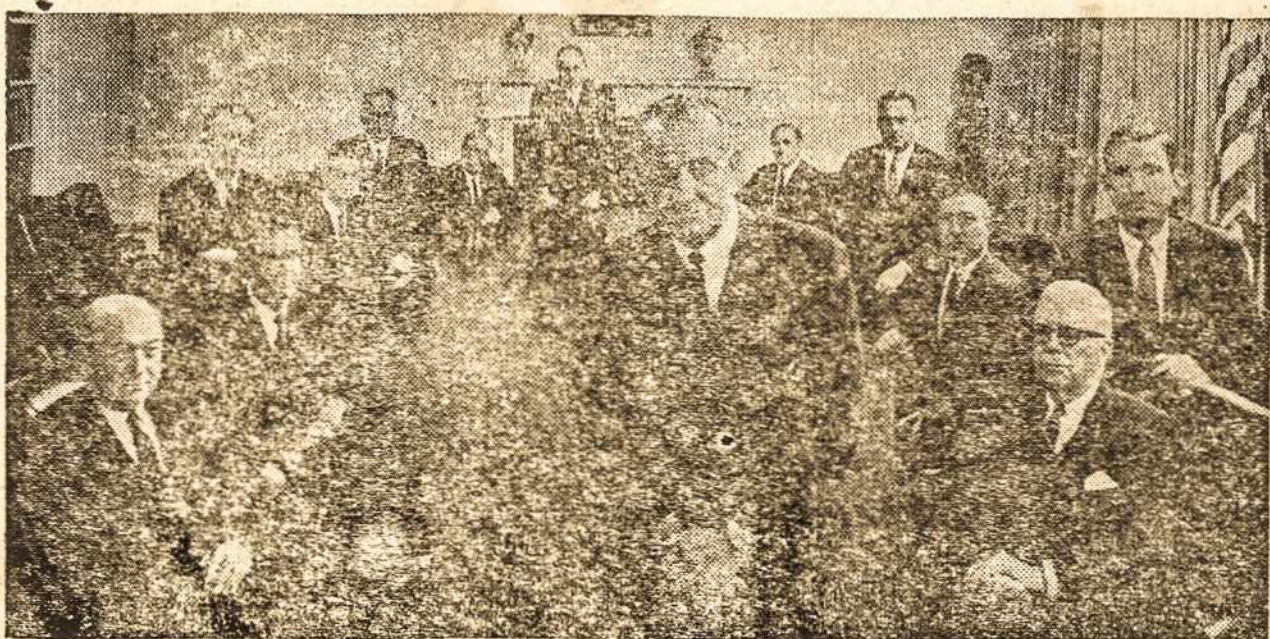
Visa širdimi laiminame jus ir prašome visus žmones broliškai prisidėti prie jūsų. Nes jei naujasis taikos vardas yra «pažanga», kas nenorės visomis jėgomis darbuotis jai pasiekti? Taip, kviečiame visus atsiliepti į mūsų pi ną baimės šauksmą, Viešpaties vardan! Vatikanas, Velykų šventėse, 1967 m. kovo 26 dieną.

Paulius VI.

BENDRUMENĖS REIKALAI NEMIEGA!

Jau kuris laikas ML nieko nebebuvo rašoma apie Brazilijos Lietuvos bendruomenės suorganizavimą bei tarybos rinkimus. Nejaugi organizatoriai pavargo, ar susidūrė su neįveikiamomis kliūtimis ir pasitraukė? Nepavargo nepasitraukė.

Rinkimų komisija atspaudino tūkstančius lapų registracijai pravesti, prie jų pridėjo žinių apie Bendruomenę ir Tarybos rinkimų taisykles—normas. Tie lapai išdalyti visuose aidėniuose bairuose (pabaiga 6 pusl.)

JAV PREZIDENTAS L. B. JOHNSONAS su savo ministeriais

-J.A.V.-

Atostogų pas tėvelius atvyko iš JAV plė Irena Šimonytė. ML korespondentas nuėjo pasiteirauti jos išpūčių.

Kaip jaučiatės plė Irena, po keleto metų grįžusi Brazilijon?

Kaip namie, kaip savo gimtinėje atsakė šypsodama. Čia viskas taip sava, įprasta, miela ir akiai ir širdžiai.

Nejaugi JAV nemielia?

Miela, malonu ir ten, bet tas malonumas yra kitoks. Ten vistiek ne mano giartinis kraštas ir žmonės ne tokie artimi, kaip čia S. Paulyje,

Argi S. Amerikos lietuviai kitokesni už Brazilijos?

aip, kitokesni. Kuo tas kitoniškumas pasirodo?

Pirmiausia ten lietuviai tebėra lietuviškesni, labiau rūpinasi lietuviškais reikalais ir pačia Lietuva.

Ir jaunimas paklausiau?

Taip, ir jaunimas. Bent tas jaunimas, su kuriuo susiduriu. Išku, yra ir ten nulietuvėjusių lietuvių ir nulietuvėjusio jaunimo. Bet, aplamai žinant, ten lietuviai yra sąmoningesni, kūrybingesni, veiklesni.

Malonu giriėti, kad

jie yra veiklesni, tik nemalonu, kad palyginimas išėina braziliečių lietuvių nenauda.

Ką padarysi, kad taip yra — tęsė plė. Irena.

Bet Brazilijos lietuviai man tuo geriau patinka, kad jie yra atviresni, sakyčiau net draugiškesni. Jie turi laiko pasikalbėti, maloniai per petį patapšnoti, gerą pažįstamą apkabinti net viešai gatvėje. Amerikoje tai būt neįmanoma.

Beto, JAV visi žmonės, o drauge ir lietuviai yra taip įkinkyti į darbą, taip išskuba, kad rodos neturi laiko susoti atsikvėpti. Ir poilsis yra minutėmis apskaičiuotas. O tas, mano supratimu, žūdo laisvumą, spontaniškumą, žmogų pertempia.

DARBAS

Ką jūs plė. Irena su sesute ule tenai veikiate? Koks jūsų pagrindinis užsiėmimas?

Darbuojamės ir mokinamės un versitete.

Tai norite iš karto dukiškiu nušauti?

Taip atrodo. Reikia išnaudoti laiką. Dieną dirbame, o vakarais mokinamės.

Ar tai lengvai galima padaryti?

Reikia truputiuką pasispausti. Bet kas nori gali. Daug Amerikos studentų taip daro.

Ar ir studentai iš užsienio gali darbuotis ir drauge studijuoti?

Jei užsienietis studentas atvyksta Amerikon tik kaip studentas, tai mokslo metų bėgyje jiems nevalia darbuotis. Bet per atostogas leidžia ir jiems pasijieškoti darbo. Kadangi Amerikos uždarbiai gana geri, tai per atostogas galima gerokai užsidirbti savo išlaidoms padengti, kas moka neplačiai gyventi.

Muvi su sesute Jule galime visą laiką dirbti ir mokyti, nes mes vykome Amerikon ne kaip studentės, o kaip nuolatinės imigrantės. Tokiems studentams nėra jokių darbo suvaržymų. Beto, jei kas dirba pačiame universitete, tam mokslas veltui.

Tai mokyti S. Amerikoje lengviau negu Brazilijoje?

Taip, žymiai lengviau. Yra daugybė įvairiausių mokyklų, yra stipendijų, kurias gabesnieji gauti gali. Žinoma, darbštesnieji ir gabesnieji visur prieina ir viską pasiekia. Kas neveržlus, tas ir Amerikoje gali skurėti.

Kas iš karto krito į akį Amerikoje ir čia?

Amerikoje, sakyčiau, tuo jau krenta į akį tvarka, šviesa, kurios mums čia gerokai trūksta?

(Bus daugiau)

KONCERTAI

Sol. Lilijos Šukytės III.5 Chicagoje («Draugo» romano premijos įteikimas).

Los Angeles Šv. Kazimiero parapijos choro (vad. muz. Br. Budriūnas) 25 m sukaktuvinis III.5.

Pian. Andrius Kuprevičius rečitalis III.14 Clevelande.

Prisikėlimo bažnyčios choro religinės muzikos III.19 Toronte.

Grandinėlės tauinių šokių grupė (vad. L. Sagys) IV. 1 Clevelande (Vysk. Valančiaus lit. mokykla).

Brolių Dautarių kvarteto ir Šilainės tautinių šokių grupės I.11 Detrote (Ba fas).

Sol. Danos Stankaitytės ir Stasio Baro IV.1 Filadelfijoje (ateitininkai).

Toronto studentų choras Montrealyje IV.1 (Šv. Kazimiero parapija).

Sol. Prudencijos Bičkienės ir tautinių šokių grupės Lazdyno IV.8 Rochesteryje, JAV (Lazdyno tėvų komitetas).

New Yorko Vyrų okteto IV.8 Chicagoje ir IV.9 Toronte.

New Yorko operetes ir Hartfordo, Conn. Aido chorų IV. 15 New Yorke.

Sol. Natalijos Anuštuolienės ir Clevelando Vyrų okteto (vad. R. Babickas IV.15 Clevelande (Šv. Kazimiero lit. mokykla).

Pianisto Antano Smetonos IV.18 Londone, Anglijoje.

New Yorko Rūtos ansamblio ir sol. L. Stuko IV.22 Baltimorėje (Liet. Tautinė sąjunga).

Sol. Anano Pavarario rečitalis IV.22 Los Angeles.

Toronto Varpo choro, Detrote tauinių šokių grupės Šilainės ir ukrainiečių choro «Trembita» IV.23 Detrote.

Jaunųjų talentų pasirodymas IV.23 Los Angeles (JAV LB Los Angeles apylinkės valdyba).

Sol. Nerijos Linkevičiūtės, New Yorko vyrų okteto ir poeto A. Gustaičio V. 3 New Yorke.

Sol. Adonos Stempuzienės IV.2 Chicagoje (Santara — Šviesa).

Kamerinės muzikos trio (Izdorius Vasyliūnas, kun. Vincas Valkavičius IV.29.

Hartfordo choro Aidas IV. 15 New Yorke ir IV.29 Hartforde.

Toronto Varpo choro solistės Daivos Mongirdaitės ir Vaclovo Verikaičio V.6 Toronte.

Toronto jaunimo choro V. 13 Hamiltone, Kanadoje (ateitininkai).

ALEKSAS KALINAUSKAS

Advokatas

atlieka visus teisinio pobūdžio darbus, kaip įvairių bylų vedimas, inventarijų sudarymas, desktis dokumentu atitaisymas, nuomininku išmetimas ir kiti darbai

Rezidencija

R. Joaquim Piza, 204 Tel. 31-2548

Raštinė:

15 de Novembro, 244 4.0 - Sala 19 - Tel. 37-0324

JAKUTIS & LAPIENIS LTDA.

RUA COSTA BARROS, 352

TEL. 63-3285 — VILA ALPINA

Turi įvairiausių statybos medžiagų, geležinių daiktų, indų bei daubų įrankių.

Lietuviai pirkim pas lietuvius!

Sviesos Šešėliai Tamsoje

FALJETONAS

JERONIMAS IGNATO IS

(tęsinys)

O gal jis nebežino kaip grįžti?

Žino, kaip nežinos. Būdavau, kai kada jis ištrūkdavo bet vakare grįždavo. O dabar ak vargšas mano Snukelis!

Greičiausiai ji ištiko amnezija?

Amnezija? Kas čia dabar per žodis? — pasipiktina šeimininkė.

Tai ne žodis, bet liga. Tai yra bendras atminties nusilpimas dėl senatvės ar alkoholizmo. Tokie žmonės užmiršta viską. Savo tėvynę, gimtąją kalbą ir savo vardą, ir kur gyvena? Gal tai atsitinka ir šunims?

Ne, ne! To tai tikrai nėra. Mano Snukis niekuomet negėrė. I tavernas neišavo. O atmintį jis turėjo labai gerą. Pamokysi, būdavo, kaip paprašyti laukan, ir atsiminda-

vo. vieną kartą toks palūnas ėjo pro šalį ir jis Snukui liežuvį iškišo. Snukis užsigavo. Ir dabar, jau tas vaikas išaugę, bet kada jis eina pro šalį, Snukis jam liežuvį iškiša ir urzgia. Ką čia ir kalbėti apie jo atmintį. Jis puikiai viską atsimeina

Šeimininkė dar ilgai man pasakojo apie Snukio atmintį. Jis ir po metu ar kelių atsimeina, kur Bubienė tavernininkė išsikėlė. Mat ji turį kalę. Snukis atsimeina ir po keleto metų, kur kaulai buvo užkasti ir taip daugybė atminimų. Aš pietus išsiviriau ir pavalgiau, o ji vis dar persisvarinusi per langą man pasakoja apie Snukio šuniškas gudrybes. Ir taip dvi dienas ir dvi naktis vis tas pats ir tas pats. Šeimininkė verkia ir dūsauja ir visa, ką tik atšimeina, pasakoja po dešimtį kartų, kad ir aš išgyvenčiau josios skaušmą. Be šuns ji

negalinti gyventi ir gana.

Pirk kiau, — patariau jai. Ji gi užsigavo.

Tai pasakė pirk! Kito tokio niekur nerasi!

Ir kai trečią dieną grįžau ir vis tas pačias istorijas buvau priverstas išklausti prie vartelių, neiškenčiau ir pasakiau:

Paskelbk spaudeje.

Taigis ir pasakė! Šunes laikraščiu gi neskaito! — atsako ji, bet ir susimąsto. Ir paskum išnyra ji iš lango.

Nespėjau kambario durų uždaryti, girdžiu šeimininkę verčiasi per slenkestį:

Tai gal jau ir parašysi į spaudą. Vieną mėnesį už dyką leisiu.

Pasiūlymas geras. Honoraras nebologas. Tik visa bėda, kad aš nieko bendro nesu turėjęs su spauda.

Kaip čia dabar! Nežinau ar aš mokėsiu?

Mokėsi, kaip nemokėjęs. Ką čia teisiniesi, Rašytojas gi esi! — glosto ji man ranką aukščiau alkūnės.

Rašytojas! — pagalvojau

sau. Vargšė moterėlė, tur būt, niekuomet nesužinos kad Dionizas Patauška ir Domazas Pusiaušaukštis tai nėra vienas ir tas pats. Domazas Pusiaušaukštis ir rašo, ir daug kalba, ir skaito, o aš prasižioju tik bendrystėje su mergaitėmis. Šiaip esu tylus žmogelis, kaip iš vidurio kaimo. Bet gi mane paėmė pakusa pamėginti. O gal kas ir išeis! Ir honoraras vieno mėnesio nuoma! Ne bet kur tiek gausi.

Gera! — sakau, aš rašysiu, o tu pasakok.

Šeimininkė ir susmuko čia pat į kėdę. Ar jai saldu pasidarė, ar gailėstis apėmė kad tiek daug man pažadėjo sumokėti. To tai tikrai nesužinosiu.

Taigi, šeimininkė pasakoja, ir verkia, ir ašaras šluosto, o aš dailinu, marginu ir viską užrašau:

«Dingo šuo!

«Brangus ir ištikimas šuo. Geras. Geriausias iš visų šunų. Garsios mongolų Chow-Chow kilmės šuo, Tikriausia priverstinos emigracijos, ne

savo noru atkeičėves į šį kraštą. O gal ir valdžios pinigais. Išmintingas ir gudrus šuo. Greitai priprato prie gerio gyvenimo būdo. Pamilo šiltus ir patogius namus ir gerą maistą. Kaulų nebegriaužia. Tik taip sau kai kada su jais pažaidžia. Jei aš kada ir parnešu jam kaulų, tai jis pagriebia juos, išneša į daržą ir užkasa. Ir kas svarbiausia — jis neserga tėvynės ilgesiu. Jam nereikia nei mokyklų, nei laikraščių, nei knygų, nei parapijų, nei organizacijų, nei chorų. Jis pats turi savyje. Moka tik kiniškai ir mongoliškai urgzi ir šuniškai loti. Gabus visom kalbom. Bet kokia kalba kas j užkalbina, jis tariamai pasižiūri į jį. Jei jam pirštu pagrūmoja — tada jis išsišiepia ir ima urgzti. Bet jei jam parodys kas dešros gabažą, ypač rūkytos, tada jis nusišypso ir jam geras.

(Bus daugiau)

MŪSŲ LIETUVA

«NOSSA LITUANIA»
RUA LITUANIA, 67
SÃO PAULO, 13 S.P.
TELEF. 92-2263

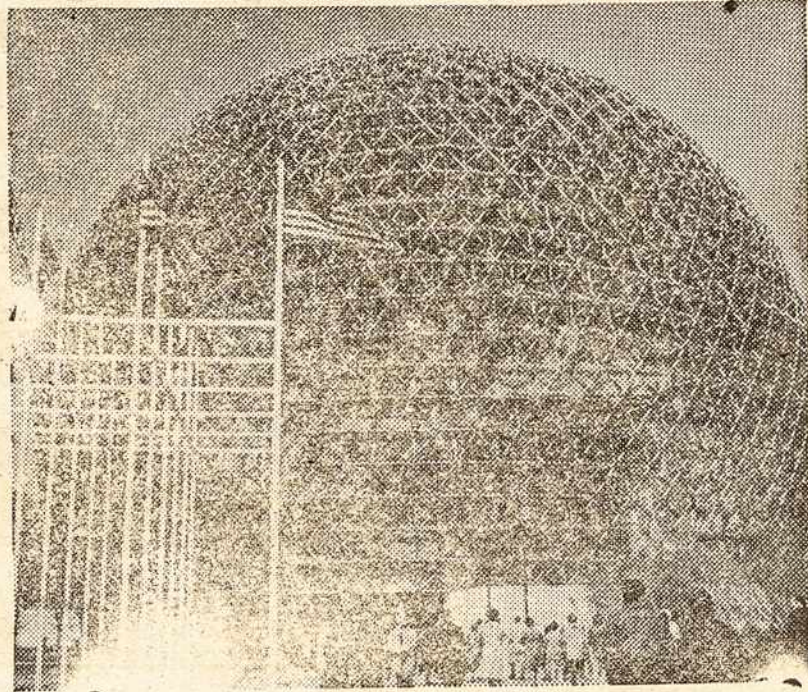
LIETUVIŠKOS MINTIES SAVAITRAŠTIS

DIREKTOR. RESPONSÁVEL DR. JOSÉ FERREIRA CARRATO

REDATOR: JONAS KIDYKAS

PRENUMERATOS KAINA METAMS: N.Cr.\$ 7.00 visoje P. Amerikoje GARBÉS PRENUMERATA N.Cr.\$ 25.00. GARBÉS Atskiro numer. išleidimas N.Cr.\$50.00 Paskiro Nr. Kaina Cr.\$0.15 SKELBIMAI: pirmame puslapyje N.Cr.\$ 10.00 paskutiniajame N.Cr.\$ 5.00. viduriniuose puslapiuose N.Cr.2.50 Ilgalaikiams skelbimams daroma nuolaida

Straipsnius ir korespondencijas redakcija taiso savo nuožūra. Nenaudoti straipsniai gražinami tik autoriui prašant. Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

JAV paviljonas Montrealio parodoje EXPO 67. Jis yra lygus 20 aukštų pastatui. Viduje išstatyta Amerikos laimėjimai erdvėse, menuose ir kitose gyvenimo šakose.

Kas Pardavė Mokyklas?

PONE REDAKTORIAU!

Prašau įdėti į Jūsų redaguojamą «Mūsų Lietuvą» šiuos kelis mano žodžius, liečiančius mokyklų pardavimo klausimą, dėkoju Jums iš anksto ir imuosi visą atsakomybę už tai, ką sakysiu.

Tyla — gera byla, tačiau ateina momentas, kai visa sukaupta kantrybė pasibaigia. Ypatingai skaudu, kai po tiek laiko, čia buvęs konsulas Dr. Mačiulis ir 1935 metais išvykęs, taigi ne pats matęs, bet kitų informuotas, žiauriu būdu puola buvusius tada mokytojus.

Kaip tie mokytojai dirbo ne tik su vaikučiais mokykloje, bet ir lietuvių visuomenėje, parengimose, organizacijose — palieku spręsti buvusiems mokiniams, kurie šiandien visi yra suaugę žmonės ir turi subrendusią nuomonę, ir jų tėvams. Su dėkingumu atmenu, kokį didelį pasidavimą pritarimą.

Kompensacijos ir kliūtys

Rusams užėmus Lietuvą, tą patį mėnesį buvome visi, lietuviai ir brazilės mokytojos, pašaukti į Konsulatą ir, be jokių paaiškinimų, trumpai pranešta mums, kad visi esame atleisti. Mokyklos nebuvo kokios nors slaptos, su laisvai sam omiais mokytojais: jos buvo registruotos Švietimo sekretariate ir mes, mokytoja, be to, dar Darbo Departamente. Todėl reikėjo išmokėti kompensacijas po vieną mėnesinę algą už kiekvienus darb metus. Netrukus visiems buvo sumokėta, kai kuriems mokėjo dalimis. Dalis mokytojų tuojuo laiku pleido mokyklas, nes turėjo eiti kitur ieškoti duonos. Man buvo kiek geria, nes mano vyras dirbo todėl likusiųjų tarpe ir aš pasišoviau toliau mokytojauti. Mano vedamoje mokykloje, kur dirbo 3 lietuviai ir 3 brazilės mokytojos palikan aš viena. Mokinii skaičių reikėjo žymiai sumažinti. Sušaukti tėvai sutiko padidinti mokestį už mokslą net dvigubai, tačiau to buvo permaža, nes tuo laiku mažai lietuvių tebuvo geriau įsikūrę. Iš Sąjungos ir Konsulato pusės mokyklai nebuvo rodoma jokios paramos ar pritarimo. Atvirkščiai, buvo visokiais būdais trukdoma. Be kita ko, atsiuntė brazilą mokytoją kuris mokykloje viešai ėmė intriguoti prieš mane, net ir mokinius kurstyti, kad manęs neklausytų ir taip toliau. Mokykloje surinktus pinigus turėjau vežti į Sąjungą, o paskiau, kitą dieną vykti jų paimti. Iš viso to buvo aiškiai matyti, kad norima šis žiburys užgesyti. Tekiu kryžiaus keliu eidama, DLK vytauto mokyklos gyvybę dar autėšiau pusantų metų. Kai čia išdirbus dešimt su puse metų išėjau, tai ir užgeso galutinai. Vėliau girdėjau, kad seselės prancišketės mėgino ką nors atstatyti, tačiau nežinia, kokiais sumetimais pasitraukė. Mokyklos pastatas apleistas, apskuręs, ligi šios dienos nuomojamas pramogėlėms. Liūdnas likimas!

Po Lietuvos pagrobimo čia gautuose lalkraščiuose buvo žinia, kad Konsulatui švietimo reikalams pasiūsta 10,000 dolerių. Aš manau, kad tie pinigai buvo gauti, nor tikrai nežinau.

Kas Pardavė?

Šių įvykių ratdej staiga pasaklinda žinia, kad mokytojai pardavė mokyklas ir pasidalino pinigus. Begėdiška, žiauriai šmeižianti žinia. Ir šiuo metu ar netiesiai vis dar kartojama! Štai kad ir Dr. P. Mačiulis atsiminimuose «Konsulo Patirtis Brazilijoje» — Lietuviai neparodė ryžtingumo (žiūr. «M. L.» nr 28), vėl tą patį melą kartoja. Dr. Mačiuliui čia būnant, ir paskiau buvo nupirkta namai vienai mokyklai ir organizacijų centrai. Paskiau pirktuose ar gautuose skly-

puose pastatytos 5 mokyklos ir dar viename iš Dr. Felmano gautame sklype, Viloj Lucijoj padėtas kertinis akmuo šeštajai mokyklai. Visa tai buvo pirka Lietuvos pinigais ir kas gauta — gauta lietuviams, nors ten juridiniais sumetimais figuruotų Konsulato, Sąjungos ar kitas kuris vardas. Tas turtas yra visų lietuvių, todėl jei kokia bėda spaudė jį atstovaujančius asmenis tai jie turėjo tai pranešti visai kolonijai. visapusiškai atsvarsčius ir gavus daugumos pritarimą, tada griebtis paskutinių priemonių. Gerai pažinojau ne tik čionyksčius lietuvius mokytojus, bet ir brazilės mokytojas, ir esu tikra, jei atleidimo proga būtų buvę pasakyta, kad nėra lėšų kompensacijos skolai apmokėti, tai ne tik lietuviai, bet ir brazilės mokytojos būtų atsisakiusios nuo tokios aukos. Ne, mokytojai nepardavė mokyklų. Jų parašų nerasite paravimo dokumentuose. Ne jiems buvo mokyklų užrašytos, tai parduoti negalėjo.

Šiomet, nebeatmenu kuriam «ML» numerį p. Juozas Vasiliauskas, anais laikais buvęs S-gos pirmininkas išsitarė, kad mokytojams buvo išmokėta 40,000 milreisių kompensacijos. Labai abejoju, nes 1938 m. čia būdamas DULR pirmininkas p. Rapolas Skipitis atleido kelis iš Lietuvos atsiųstus mokytojus, išmokėdamas jiems kompensacijas ir kelionės pinigus Lietuvon grįžti. Vieni jų išvyko į Lietuvą, o kiti paliko čia, nors ir nebedirbo mokyklose. Tačiau prileiskime, kad ir buvo išmokėta visi tie 40,000 milreisių; tik išnuomojus Bandeirantes namus, per keletą metų lengvai buvo galima tą skolą padengti.

Čionykštė lietuvių visuomenė turėtų pagaliau žinoti!

- 1) Už kiek buvo tos dvi mokyklos ir sklypas Vila Lucijoj parduoti?
- 2) Kiek išmokėta kiekvienam mokytojui (vardas ir pavardė)?
- 3) Kas pardavė mokyklas ir sklypą, kokių reikalų prispaustas, kieno įgaliavimu ir kur padėjo kitus pinigus? Kieno vardas ir pavardė yra par-

d v modokumentuose išrašyta?

Kad tikrasis pardavimo kaltininkas slapstosi už vargšų buusių mokytojų ugaros ne nuostabu. Tačiau nuostabu tai kad taip rašo ir Dr. Petras Mačiulis, kuri m šis reikalas turėtų būti aiškesnis.

Kam priklauso?

Lietuva pavergta, konsulato nebėra, Sąjunga teisiniu atžvilgiu palieka likusių mokyklų savininkė. Tačiau moraliniu atžvilgiu jos teisės priklauso isiems lietuviams. Todėl Sąjunga, darydama kokį didesnį žygi, turėtų atsiiklausti platesnės lietuvių visuomenės. Tačiau nevisada matyti toks Sąjungos darbo darnumas. Štai kokiėje esančios mokyklų pastatas, apleistas, apgriautas, buvo nuomojamas svetimtaučiams pramogėlių reikalams. Pasisuko čia lietuviai tėvai jėzuitai ir viena Sąjungos valdyba leido ilgą laiką laikyti tą mokyklą užimti, konservuojant ir mokant valstybinius mokesčius. Kai šie aptaisė, įsirengę kopolydą ir mokyklėlę pradėjo veikti, tai dabar kita S-gos valdyba nori juos išmesti, ir jau nuėjo į teismą. Tikrai liūdnas, kad lietuviai ir svetimame krašte taip nesutinka. Daro gėdą toks Sąjungos priesielgimas visai lietuvių kolonijai.

Zodelis Dr. P. Mačiuliui

Ta pačia proga norėčiau ir p. Dr. Mačiuliui mažmožį pastebėti. Jam čia esant mokytojai nevalgė jo keptų riebių pyragų. Be Bandeirantes, visos mokyklos, ypač mano vedamoji, buvo toli nuo grįsto kelio, nuo viešo susisiekimo priemonių, kur buvo aidėsnis lietuvių susispietimas. Mokytojo «butas» vos menkas kambarėlis. Keletą metų vargau be elektros sviesos, lietaus laiku klimpdama purvyne, o sausros — dulkėse.

Sužinojęs Dr. Mačiulis, kad Lietuvoje buvau mokytoja, pakvietė mokytojauti. Sutikau ir tikiuosi kad neturėjo progos nusivilti mano darbu tiek mokykloje, tiek visuomeninėje veikloje. Be kitų priekaištų dar bar dar pastebėti, kad mokėjęs gerą algą po 250 milreirų,

kas buvę «virš 300 litų», vidutinė Lietuvos mokytojo alga. 300 litų su viršum, kad ir be viršaus, visą tą laiką buvo žymiai daugiau, negu 250 milreisių. Kad ir necenzuoti, kad ir laisvai samdomi, tiek ir tada mokėjom suskaičiuoti. Ar su nuo mūsų algų nutrauktis pinigais p. Doktoras kitas mokyklas statė, ar kur kitur apvertė, — tai tikriausiai jis vienas nežino. Kai į jo vietą čia atvyko p. Gaučys, tada pradėjome gauti visą algą. Kodėl? Ponui Petru Mačiuliui, kaip juridinių mokslų daktarui turėjo būti aišku, kad aa. Dr. Synesio

Rangel Pestano, nors ir labai įtakingas ir visų gerbiamas asmuo, joki būdu negalėjo už dengti karo meto įstatymų griežtumo. Ir mums, vargo pelėms, daromas priekaištus, girdi «LITUVAI N. P. RANGELI KYZTINGI MO».

Žodžiai moko, pavyzdžiai patraukia. Kame mūsų vargingųjų generelių, pulkininkų, daktarų pavyzdys? Sukuo ten gėsi kovoti, ar su mergelėmis Laisvės Alėjoj, ar su senutėmis turgaus aikštėj? Todėl spruko į vakarus, palikę edinius kareivius, ūkininkus ir darbininkus, kurių būrys dar ir šiandien sibire geležiniais poniais teneskambia? Jei būtumėm išgirde, kad būrys mūsų vadų padėjo galvas ne lygioj kovoje už Lietuvos laisvę, tai gal ir mes mokytojai čia būtų ėm buvę RYZTINGESNI. Labai sunku suprasti, kodėl kai kurie lietuvių garsiai, sakysim, inteligentija, save laiko tikrais Lietuvos vaikais, o mus čia anksčiau atvykusius duonos ieškoti — lyg kokius pošūniais. Kai 1919 metais buvau nuvykusi į S. Ameriką, tuo skundėsi ir ten senesnieji emigrantai. Tas pat žymu ir Dr. Mačiulio ašiny.

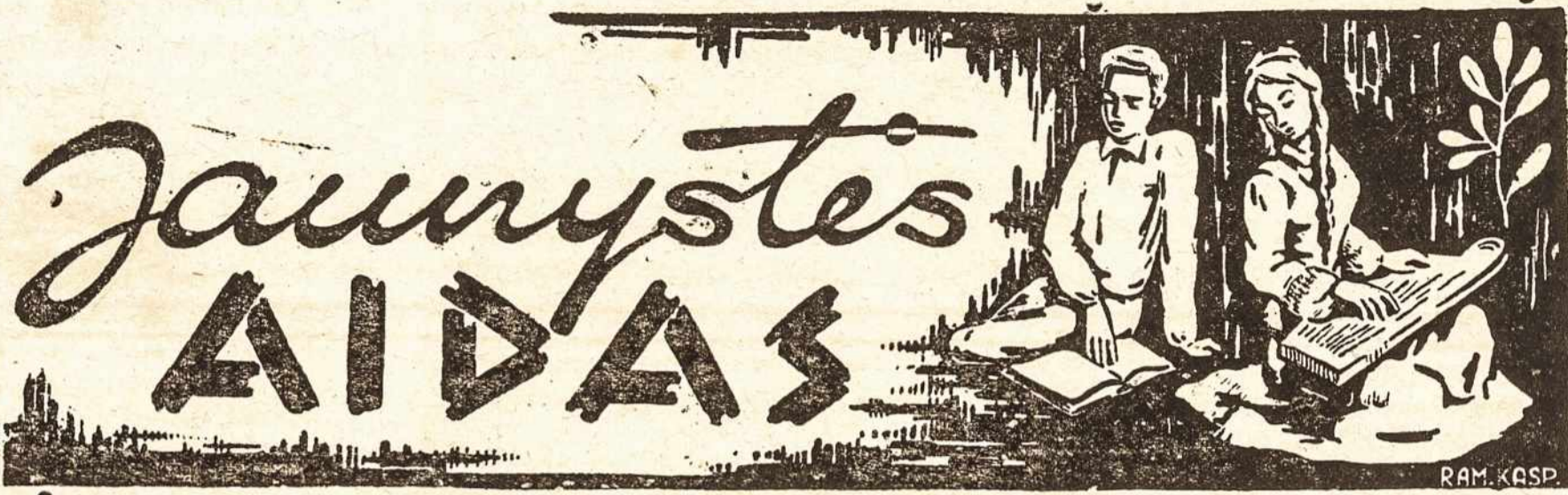
Manau, kad visiems yra gerai žinoma, jog anais laikais vaduamas Sąjungos turto, 5 mokyklos ir sklypas v. Lucijoj, nors juridiniu atžvilgiu, ir tai ne visai priklausė Sąjungai, tačiau faktinai buvo valdomas Konsulato. Nekalbesiu apie tai, kad čionyksčių lietuvių visuomenė niekadoms nematė Sąjungos turto balanso. Tikriausia ir pati Sąjungos valdyba anais laikais maža ką tesuvokė. Dabar, kai nebėra konsulato, tai jau yra kitaip. Kodėl buvo likviduotos tos dvi mokyklos ir sklypas, už kiek ir kur išleisti gauti pinigai? Tuo reikalu aš turiu savo privatišką ir logiškais argumentais pagrįstą nuomonę, kurią skelbti viešai būtų neapsakomai skaudu. Prašau paliauti karstyti šunis ant buvusių mokytojų kaklo, ir ieškokite kito, tikro kaltininko, kurio nebėra...

Guarujá SP., rugpiučio, mėn. 22 d. 1967 m.

Liūda Majienė
buv. DLK Vytauto mokyklos vedėja,

MŪSU JĖGOS, MŪSU ŽINIOS, LAISVAI LIETUVAI TĒVYNEI

NEGANA MOKYKLOS

Jaunuoliui norint vispusiškai išsilavinti ir tapti tikrai kultūringa asmenybe, mokyklos nepakanka. Nė universiteto. Nepakanka mokyklos Europoje, Amerikoje, nepakanka jos nė Brazilijoje, kur pamokų valandų skaičius yra labai ribotas. Visur ir visada vaikinai ir mergaitės stengėsi papildyti savo žinias, išvystyti savo gabumus šalia mokyklos, savo pačių iniciatyva. Todėl ir randame įvairiausių ratelių, organizacijų, klubų, kurie stengiasi padėti jaunuoliui gauti daugiau išsilavinimo, negu jo mokykla duoda. Tiems rateliams visada priklauso dideeni mokslo bei išsilavinimo alkį jaučiantieji jaunuoliai ir jaunuolės. Molio Motiejams, apsileidėliams tokie dalykai nepakeliui.

Išsilavinimo iš savo piršto neišlauši. Daugybę žinių pirmiausia reikia pasisavinti iš kitų. Todėl susidraugaujama su gabiais kitais mokiniais bei studentais, todėl godžiai ryjamos knygų knygos be tų, kurias reikia perskaityti mokykloje norint egzaminus išlaikyti. Vieni gilinaisi į literatūrą, kiti į poeziją, tretį į istoriją, dar kiti į fiziką, astronomiją, geografiją ir taip toliau.

Viepusiškiau išsilavinti labai padeda studijiniai rateliai ir organizacijų ypatingos sekijos. Čia susirenka vienmiečiai, tų pačių palinkimų jaunuoliai. Čia jie aptaria, išnagrinėja ką skaite, sužinoję, pasidalija savo mintimis, pamato, ką kiti žino, padeda viens kitam išristi neaiškius likusius klausimus ir tokiu būdu vieni kitiems draugiškoje atmosferoje labai daug padeda.

Kaip gyvenime taip ir moksle bei išsilavinime, užsidarymas savo paties kiauče yra žalingas. Užsitarymas susiaurina jaunuolio akiratį, padaro jį nedraugišką, nesugebantį su kitais bendradarbiauti, tartis, padėti, įsijauėti į kitų galvoseną, suprasti kitų jausmus, pastebėti kitų pomėgius. Užsidaręs jaunuolis —ė lioka kaip gražas, bet neišsiskleidęs žiedas. Neišsiskleidęs žiedas neužmezga vaisiaus.

Menką Brazilijos lietuvių jaunimo kultūrinį veiklumą ir tenka priskirti tokiam nelemtam užsidarymui savo kiauče.

Mamos ir dukros

STASYS YLA

Gera mama visada yra jautri dukros problemoms. Jai rūpi, kad tu išaugtum graži, turėtum pasisekimą. Bet kartais tas jautrumas būna padidintas, arba įsiūbuotas laiko mados.

Kaikurias motinas pagauna noras lenktyniuoti. Jei viena puošia dukrą, kaip atsiliks kita? Ką žmonės pagalvos? Kaip jausis mano dukra tarp kitų?

Berods užtenka, kad ne viena mergaitė pati suseraga grožio liga. Jei prie to prisideda dar mama, pasidaro dviguba liga.

Kaip Atrodė Nancy?

Imkime tikrą įvykį iš amerikiečių gyvenimo, kurį aprašė Lucille Gordon Lakes «Me Call» žurnale. Ji aplankiusi vieną mamą, kurios duktė Nancy tik ką grįžo iš «lunch-

party». Mergaitė dėvėjo tamsią balinę suknelę, žemai iškirptą. Nagai buvo poliruoti platinos spalva. Garbanos švitėjo kaip šilkas, ir sruogos krito ant akių. Viešnia pagalvojo, kad mergaitė galėtų būti kokių 20 metų.

Nancy praėjo pro šalį, apsisuko kitame kambaryje, grįžo prie stalo su komiku (karikatūrų laikraštuku) rankose ir ėmė aistringai sklaidyti. Jos laikysena atrodė vaikiška.

Motina suprato, jog reikia viešniai paaiškinti padėtį. Gir di, Nancy esanti tik 13 metų amžiaus.

— Visos mergaitės jos grupėje atrodė labai išaugusios! pridėjo, pasididžiudama.

— Kodėl jūs leidžiate šiam vaikui poliruoti nagus platiną? — klausė vėliau viešnia.

Stalino dukra Svetlana Alilijeva, apsupta laikraščių reporterių. Spalio mėn. išeis jos knyga apie tėvą Jnozapą.

Dabarties Jaunimo Poezija

RYTMETIS PRIE TRAUKINĖLIO

Šunys slankiojo tarp šukšlių kiemuose,
Tuščios bonkos stov ant rauppuotų
laiptų. Virš namų iškyla du
bažnyčios bokštai. Kryžiai jų pranyksta

migloje. Prie krautuvų pilku
langų sustojęs ubagas siūlo gumą
praeinančiom dievaitėm lyg reljefe,
Traukinėlio cypimas piauna ryto

miglą. Nuo bėgio rėmų nedrausiai
nulaša pageltusi rasa.

Mirga Pakalniškytė
Čikago.

Ir dėti profesinę šukuoseną, netgi vartoti suaugusių mergaičių balinę suknelę?

— O kodėl ne? — nustebo motina. — Visos jos draugės taip daro. Jei ji išsiskirtų nuo savo draugių, suprantant būtų lyg paraližuota.

Štai kur mūsų progresas! — pastebi autorė. Mes nusilnkiamė masės standartui ir vaikams primetam «suaugusiųjų normas. Kodėl taip yra? Ar bijome, kad mūsų vaikai praras savo vietą populiarumo rungtyne? O gal nemokame ir nenorime paaiškinti, jog noras būti «kaip visos» nėra joks jauno žmogaus laimėjimas?

Kaip yra kitur?

Lucille G. Lakes pasakoja ne vienai buvusi Paryžiuje ir mačiusi būrį jaunų mergaičių praeinančių gatvę. Buvo

mėlonu stebėti paprastus, tam amžiui būdingus vaikus ir figūras. Nesubrendusios, be elegancijos, — kiekviena kitokia, pagal savo augimo laipsnį ir charakterį, — nepanašios viena į kitą. Bet jos jautėsi savo tarpe labai gerai. Kalbėjo garsiai, kiekviena reiškė savaip savo entuziazmą.

Kiek anksčiau autorė buvo si Australijoje, tebėjo jaunimą tenai. Kartą Melbourne laukė tramvajaus. Pasizėrė iš vienos mokyklos būrys mergaičių tamsiai mėlynom uniformom. Visos atrodė visiškai sveikos, gyvos dvasiška — žvalios ir plepios. Ne mažiausio ženklo, kad joms rūpėtų sava išvaizda ar drabužiai, kaip to amžiaus «solistikuotoms» Amerikos mergaitėms.

— Jeigu jau dvilinkmetė — rašo autorė — žinos visua-

lipstiko spalvų tonus, jeigu ji ne tik mėka, bet ir randa laiko poliruoti savo nagus, jei yra pamišusi dėl savo suknelių, kada gi ji ras laiko skaityti, sportuoti, užsiimti kokių darbų? Ar tas yra ne labiau reikalinga fiziniam ir dvasiniam mergaitės brendimui? Auklėtojai skundžiasi, kad mergaitės per anksti netenka intereso mokslui. Kokiu būdu mergaitės gali domėtis mokslu, jei iš anksto ir pirma laiko jos yra įveltos į seksualinį interesą?

(Iš Moderni mergaitė)

PASUK SAVO GALVELE

Uždavinys nr. 8

Vienas žmogus apie save parašė: «Pirštų aš turiu viso 25 vienos rankos, tiek pat kitos, be to, abiejų kojų 10».

Paaiškinti kiek pirštų turėjo.
(Du taškai)

SENIAU VEDES

Uždavinys nr. 9

Du draugu kalbasi:
— Tai sakai, kad tu esi vedęs dukart seniau už mane?
— Taip, dukart.
— O kad užpernai sakei, jog triskart seniau vedęs?
— Taip, tada buvo triskart seniau, bet dabar dukart?
Kiek metų kaip vedę abu draugu?

(Trys taškai)

ATSAKYMAI Į PASKUTINIUS UŽD VINIUS

Nr 6: Vagono ratai subeldžia, kai ritasi per bėgių susidūrimo vietą. Bėgių ilgis yra apie 8 1/3 m. Reikia suskaičiuoti, kiek kartų per minutę (ar per valandą) subeldžia, paskui bėdesių skaičių padauginti iš 8 1/3 metrų.

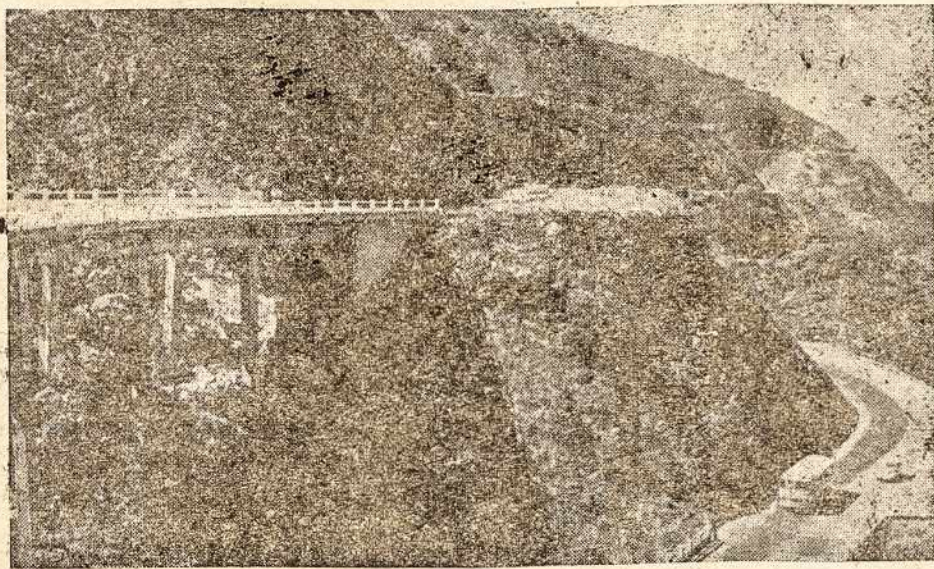
Nr. 7: Padėti ranką briauna ant stalo už dėžutės ir smarkiai papūsti į ranką. Oras nuo rankos a šoka atgal ir dėžutę priartina prie mūsų.

PORTININKAI

Rugpjūčio 4 d. Maskvoje pasibaigė visos sovietinės imperijos sporto varžybos, vadinamos spartakiada. Dalyvavo 17 rinktinė: nuo 15 vaikinų re-publikų ir nuo Maskvos bei Leningrado miestų. Atskirai ruožėsi kiekvienos rinktinės moksleivių ir suaugusių grupės. Moksleiviai pasiekė aštuntą vietą, bet suaugusieji vos atsilikė dešimtojoj, tad bendra Lietuvos rinktinės vieta — devinta, pati vidutinė.

Iš paskutinių Lietuvos rinktinės sportininkų SSSR čempiono vardą iškovojo V. Jaras, numėtęs diską 58 m. 8 cm Moterų ietininkų varžybose trečioj vietoj išsilaikė B. Kalėdienė, šį kartą numetusi ietį 53 m. cm. R. Tamulis sunkiojo svorio bokso varžybose tepasiekė trečią vietą ir susilaukė priekaištinių pastabų iš Komj. Tieses korespondento. Pussunkio svorio bokso varžybose pirmą vietą laimėjo D. Pozniakas, v. Inietis priklausęs Lietuvos rinktinėi. ELTA)

Via Ancheta — vaizdas iš Alto da Serra

Su T. J. Bružiku — Namu

Pusę metų su viršum T. J. Bružikas misionieriavo Argentinoje. Per tą laiką daug jam teko apvažiuoti ir daug ko patirti. Dievas laimino jo 11 pravesių misijų įvairiose vietose ir palaikė jo sveikatą. Štai paskutinis pluoštelis žinių iš jo kelionės gilo

Vėl Brazilijoje

Per Urugvajų pagaliau vėl įžengiau Brazilijon. Sustojau Porto Alegre liet. kolonijoje. Per porą dienų apibėgau dalį gyventojų ir susikviečiau lietuviškoms pamaloms Kristaus Atsimainymo šventėje. Pagiedoję kelias giesmes pasijutome tartum Lietuvoje. Mišių auką aukojome už visus kolonijos gyvus ir mirusius lietuvius. Teko susitikti su pažįstamaisiais. Beveik visi alegriečiai atsinaujino «M. L.» prenumeratas.

Erechim

Paviešėjęs pas lietuvius ir

jėzuitus, išsiskubinau į Erechim. Čia gyvena 9 liet. šeimos. Bet kaimyniniame Cutepje mieseryje yra dar kita tiek. Čia ML skaitytojų labai maza, vos du. Trečiasis atsiskakė, esą neturįs gana pinigų, kai vaikus reikia leisti į moksą, vis tik zatėjo vėl pradėti skaityti kai pagerėsiančios sąlygos. Ačiū ir už tai. Gryn pailsantis ML skaitytojas Jonas Čizinauskas netik atsinaujino prenumeratą, bet pasizavėjo apmokėti vieno nr. išėjimą. Jis yra didelis patriotas ir lietuvių darbų rėmėjas.

Is Erechim S. Paulin

Kebaujant iš Erechim į S. Paulį nebereiks daryti didelės alkūnės, nebereiks persėsti iš vieno autobuso į kitą. Vieton senojo kelio per Vacarijos miestą, išvestas tiesioginis susisiekimas per Joaçaba. Ir koks tos apylinkės gražu-

mėlis! Patarčiau vykstantiems į Porto Alegre imti kelionės bilietą per Joaçaba ir Erechim. Tik reikia taikyti gauti autobusa dienos metu, bent nuo Joaçabos iki Erechim.

Pakeliui

Išvykome 13 valandą. Tuojau prasidėjo gražiausi vaizdai. Staiga akims atsiskleidžia žavūs kioniai. Staiga jie vėl dingsta. Kai pažiūri žemyn, net galva sukasi. Jei autobusas nuslystų, kas kaulelius besurankiotų?

Žiūrėjau, žiūrėjau ir pailsau nuo įvairių įspūdžių. Reikia mėginti nusnaust. Bet kur tau! Pagunda verčia praverti akis... Ir gerai kad prasimerkia, nes būčiau pramiegojęs dar gražesnius ir ir iškilmingesnius vaizdus.

Marcelino Ramos

Pravažiuojame Marcelino Ramos miestelį. Leidžiamės žemyn iki plačios upės. Tiltu nematyti. Kur dingšime? Privažiavus krantą — belaukiąs mažytis keltuvus. Susiūbavo sulingavo, kai ant jo autobusas užvažiuo! Mums tiepė išlipti. Mat Peloto upė gili, pavojinga. Ji gali praryti visus keleiviu vienu kartu, jei jie sėdėtų autobuse. o viena vis dar kas galėtų išsikapstyti, bent mokantieji plaukti. Tačiau persikėlėme visi laimingai ir sulipę į autobusą dar dėjome toliau.

Joaçaba

Jau gerokai pritemus dasikasėme iki 15 tūkstančių gyventojų turinčio Joaçabos miesto. Čia teko visą valandą laukti kito autobuso, kurs

mus nakties metu gabeno į Curitibą.

Namie

Kiek daugiau kaip po pusės metų štai vėl važiuoju į S. Paulo priemiestį. Bet šiuo kartu autobusas nėbevažiuoja per didmiestį, o suka pakraščiais ir pravažiavęs vilą Anastacio tiltą ties Armour skerdykla, pasuka Casa Verde linkui. Antrą val, p.p. rugpiūčio 9 d. atsiūrėmė Rodoviaria autobusų stotyje.

Nebuvau pranešęs kada parvyksiu, tai niekas nelaukė stotyje. Greit pačiupęs bagažą nuėjau į Av. Tiradentes ir įlipau į S. Lucas autobusa, pasukau Mookos link.

Tik įkėlęs koją kieman pasimčiau su savo mieliais tėveliais: su savo būsimu vyresniuoju T. Leonu Zarembo, su tėvu J. Giedriu, kuris kitą dieną jau reagia išvykti į Urugvajų klebonauti. Daug buvo džiaugsmo ir malonumo vėl atsirasti tarp savųjų, po tokio ilgo laiko arpio

J, Bružikas, S. J.

ŠIDEMETINI ADRESAI LIETUVOS ATSTOVYBES URUGUAY, MONTEVIDEO:

p. Anatol Grišonas, Ciudad de Paris 5836, Tel 50-2180. Veikia kasdien prieš piet

LIETUVIŲ BAŽNYČIA VILA ZELINA: Rua Inacio ir Av Zelina, Mons. Pio Ragažinas kas, Tel. 63-5975

Šv. Juozapo Vyrų Brolijos-Pirmininkas p. Juozas Malelionis, Rua Iatai, 150 — Casa Verde, Tel. 51-4011

TÉVAI JÉZUITAI: Rua Lituania, 67, Mooka — Tel. 92-2263

LIETUVIŲ SAJUNGA BRAZILIJOS — Pirmininkas p. Aleksandras Bumblys, Rua Gen. Fonseca Teles, 606, Tel. 8-6423.

Iždininkas p, JURGE GARŠKA Rua Oratorio, 3093, Alto da Mooka.

LIETUVIŲ KALBOS PAMOKOS S. PAULY:

V. ANASTACIO, Rua Camacan, 625 — trečiadieniai 18.30 val.

MOOCA Rua Lituania, 67 šeštadieniai 14 val.

LIETUVIAMS PAMALDOS LAIKOMOS

V. Zelina parapijoje kasdieną ir kiekvieną sekmadienį kaip iki šiol

Moooca r. Lituania, 67 Lietuvių Namų koplyčioje:

Sekmadieniai ir šventadieniai 8.00 ir 17.00 val. Darbo dienomis 7 r 7.30 val., arba atskirai susitrus dėl laiko kai turimos metinės ar 7 d mišios

špažintys čia klausomos kasdieną prieš mišias,

Pradžią mėnesio sekmadienį Parque das Nações 10 val. Casa Verde, 17.15 val.

Antrą Jaçana klierikų kopl. 8.15 val. Bom Retire 10 val. Utinga 18.00 val.

Trečią: Agua Rasa 8.15 val., Moinho Velho 11 val., Lapa 18 val.

Paskutinį: Vila Anastacio 8.30 val., Vila Bonilha 10.30 val. v Prudente 18 val.

RIO DE JANEIRO

Lietuvių radio valandėlė «A voz da Lituania» yra transliuojama KETVIRTADIENIAI 18 val. 40 min.

SKAITYKITE IR PLATINKITE VIE NINTELI PIETŲ AMERIKOS SAVAITRAŠTI «MŪSŲ LEITUVA».

BRAZILIJOS LIETUVIŲ ŽINIAI

Lietuvos diplomatinės šefas p. Lozoraitis praneša, kad mirus įgalotam ministeriui Dr. Frikui Mejeriui, Brazilijos lietuviams konsularinius patarnavimus (pasai, įvairūs budijimai ir k.) laikinai atliks Lietuvos pasiuntinybė Urugvajuje. Jos adresas yra:

Legacion de Lituania
Ciudad de Paris 5836
Montevideo, Uruguay

KIRPIMO IR SIUVIMO MOKYKLA

“SOFIJA”

Mokina kirpimo siuvimo, madų modelių braižybos ir pritaikomojo meno.

Paruošia siuvimo ir kirpimo mokytojas valdiškiems egzaminams (habilitação)

Mokykla turi visas valdiškas teises yra registruota «Departamento do Ensino Profissional»

Pamokos vyksta vakarais

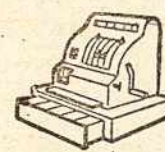
Užsirašyti pas mokyklos direktorę Sofiją Misiukaite - Rua da Graça, 381 - casa 6 - Bom Retiro

PIGI IR GERA KOKYBĖ!

Ceslovas Jakiunas

Parduoda ilgam išsimokėjimui raštinėms, krautuvėms ir kitiems tikslams rašomas, skaičiavimo, kasos registravimo mašinas (registradoras), su fabriko garantija vieniems metams.

Raštinė: Rua Newton Prado, 686, Tel 52 2289, S. Paulo Tautiečiams didelė nuolaida.

Didelis pasirinkimas medžiagų ir skoningas pasiuvimas, LAURO SANDRÓN vyriškų rūbų!

SIUVYKLOJE LAURO

Rua do Orfanato, 686, — V. Prudente — Fone 63-5294 São Paulo

Medžiaga parduodama ir išsimokėjimui teikite ir įsitikinkite medžiagos ir darbo kokybe ir kaina

VIENINTELIAI ATSTOVAI GARSIOJO VANDENS LINDOYA

IRMAOS CARRIERI LTDA.

Lindoya vanduo yra senai žinomas gerimas Kurio puikų veikimą į žmogaus sveikatą jau visi yra vienbalsiai pripažinę. Pabandykite, sitikinkite ir visados naudokite!

Rua Dino Bueno, 795 a 836
Telefonai: 51-4019 e 51-2223

Caixa Postal 3967 — SÃO PAULO

Metalurgica ARPRA LTDA.

METALÚRGICA — FABRICAÇÃO DE PEÇAS PARA AUTOMÓVEIS
ESTAMPAS, PEÇAS ÉSTAMPADAS E FERRAMENTAS
Praça Padre Lourenço Barendes, 243 — Quinta das Paneiras — V. Prudente
Caixa Postal 371 — São Paulo

RUA LITUÂNIA, 67 — MOÓCA — SÃO PAULO, 13

SPAUDOS BALIUS ATIDETAS

JIS BUS NE RUGSĖJO 9 DIENĄ, KAIP IKI ŠIOL BUVO SKELBIAMA, O BUS SAVAITE VĒLIAU, T. Y. RUGSĖJO 16 DIENĄ IR PRASIDĖS 20 VALANDA. BILJETŲ GALIMA GAUTI PAS ŠV. JUOZAPO BROLIJOS NARIUS, IR MŪSŲ LIETUVOS REDAKCIJOJE, MOKOJE.

ATSKIRO NUMERIO
KAINA 0,15

V. Zelina Mooka

VISI ARTISTAI, kurie vaidino dramą «Samokslas prieš savuosius» yra kviečiami rugsėjo mėn. 10 d. 15 val. į trumpą pasitarimą rua Barão do Pirai, 367, Vila Zelina.

Jaunųjų Zelinos moterų ruoštoji šventė—balius taip gerai pavyko ir tiek daug sutraukė svečių, kad pačios rengėjos nustebė.

Penktos valandos mišiose dalyvavo daug žmonių, ne tik jaunosios, bet ir senosios kartos. Po mišų Jaunimo Namai taip pat užėmė kaip pilnas bičių avilys. Jūsų korespondentui neteko matyti programos pradžios, bet regėjo bene žilvitiesių tautinius ošius, regėjo kaip ir pačios jaunosios moterys ėmė šokti, dainuodamos «Noriu miego» saldaus miego. Jis išprovokavo vyrus, kurie dar galėjo pajodinti kojas, ir tie, vieną patys tęsė «Noriu miego»... Žodžiu, buvo linksma ir jauku.

Apie valgius vargiai reikia ką nors sakyti. Jų buvo gausu, gardžių ir įvairių.

Belieka palinkėti, kad tokiu gražiu būriu (virš 40) naujų narių pagausėjusi Lietuvių Katalikių moterų Sąjunga Zelinoje toliau dar gyviau reikštųsi mūsų kolonijoje savo kultūringais ir gaitestingais darbais. Senoji moterų karta toje draugijoje vis dar darbavosi ir tebesidarbuoja labai našiai, uoliai ir sumaniai. Jų įnašas parapijos gyvenime per eilę metų yra labai didelis. Buvo bijota, kad amželiui suletinant jų jėgas Moterų Draugija gali sunykti. Toks papildymas jaunomis jėgomis yra džiuginantis. Geros kloties

T. J. Bružikas grįžo iš kolektojų ir jau pradės lankyti liet. šeimas įvairiausiose S. Paulo da yse Lankydama patikrins adresus, kas gimė, kas mirė, paliks Kalėdoms plotkelius.

Kalėdojiman įsijungs ir naujasis Tėvų Jezuitų S. Pauilyje vyresnysis Tėvas Leonas Zaremba. Jam bus gera proga susipažinti su S. Paulio lietuviais, pamatyti, kaip ir kur gyvena, patirti jų retkalus ir pageidavimus.

Rugpjūčio 30 T. Bružikas pradėjo lankyti Casa Verde ir apytin es. Namus paprastai lankys po vidurdienį.

Leonas Zaremba lankys V. Pastacio. Pradės pirmadienį, rugsėjo 4 dieną ir lankysis tik popietėm.

«MŪSŲ LIETUVOS» išvaizdai pagerinti įsigijome naujų raidžių ir įvairių ženklukų, už mielųjų skaitytojų sudėtas aukas. Tik gaila, kad negalima gauti raidžių su lietuviškais ženklukais, (rosinėmis ir k.). Jų pagaminimas labai brangiai kainuotų.

DAR TIE CHORAI

LAKŠTINGALOS NEČIUOLBA uždarytos narvelyje. Atrodo, kad mūsų tautiečiai S. Pauilyje jaučiasi kaip lakštingalos užlarytos narve — nenori nei da nuoti, nei giedoti — rasai neprasa, o į chorus nesirašo ir gana. O juk buvo sakoma, ir tuo didžiūnavo mes, kad lietuviai esanti dainininkų tauta!

Arūnasi didelė sukaktis. Po penkių mėnesių su puse sveikam 50 metų sukaktį nuo Lietuvos gavimo nepriklausomybės. Ką mes ta proga pa-

SMAGIAI IR NAUDINGAI praleisti laiką kviečia visus Sv Juozapo Vyrų Brolija į savo rengiamą trečia SPAUDOS BIČIULIŲ BALIŲ

rugsėjo 16 d. šeštadienį, 20 val. Mokoje, Lietuvių Mokyklos salėje, Rua Lituania, 67. Vakarą metu gros graži lietuviška muzika ir bus trumpa ir įdomi meninė programa.

Pakvietimus galima gauti pas Brolijos narius, ypač Juozą Baužį — V. Zelina, Motiejų Tamaliūną — V. Prudente, Juozą ir Jurgį Matelionius — Casa Verde, «Mūsų Lietuvos» spaustuvėje ir administracijoje.

Informacijos reikalais prašoma kreiptis į Brolijos Pirmininką Juozą Matelionį, telefonu 51-4011

rodysim sau ir kitiems, jei ne vieno didelio homo neįstengiamo sudaryti, kurs galėtų išmokti naujų gražių ir dainų ir giesmių?

Žinoma, norint turėti gerą chorą reikia aukotis. Reikia lankyti repeticijas ir kartą ar du kartus per savaitę pašvęsti porą valandų. Tenka išsžadėti televizijos tą vakarą. Bet nejaugi mums nelietuviškos televizijos programos tapo brangesnės už lietuvišką dainą? Kas tai yra parašęs, «kaip lietuvis nustoja dainuoti, tai jis yra miręs lietuvis». Nejaugi mes norime sudaryti įspūdį, jog esame mirę lietuviai?

Jokiu būdu! Todėl dėkimės prie Zelinos ir prie Mookos chorų, kam kur arčiau ir patogiau. Mookoje «Aušros» choro repeticijos vyksta kas šeštadienį 19 valandą.

SPAUDOS BALIUS žada būti linksma ir įdomus. Pakvietimų galima gauti pas visus Vyrų Brolijos narius ML redakcijoje ir spaustuvėje. Įsigykite tuojau.

LABAI SAUSA VASARA

Šiomis dienomis gautas laiškas nuo Skiemonių praneša: «Siemer karšta vasara Viskas be laiko išdžiūvo. Bulvės mažytės, lietaus nematė per visą vasarą».

TIKĖJIMO METAMS

Mišku vaikščioldamas rašytojas Wordsworth, pastebėjęs skaisciažiedes pavasario gelės, prabilo:

— Pulk ant kelių, žmogau, ir dėkoki Dievui, kad yra žibuoklių.

Kas įsigeigia įskaityti gamtos paslaptis, to žvilgsnis pa-

siekia toli anapus gamtos. Tas gali kartu su šveicarų botaniku Herr tv rini:

— Kuo giliau mes prasiškerbiame į gamtos supratimą, tuo nuoširdesnie tampa mūsų įsitikinimas, kad tik tikėjimas į visagalintį ir visąžinantį Sutvėdį, kuris sukūrė dangų ir žemę, gali išspręsti gamtos ir žmogaus gyvenimo mislę.

Tą pačią mintį giliau išryškino vokiečių botanikas ir gamtos filosofas prof. J. Reinke, tardamas:

Gamtos pažinimas neišvengiamai veda į Dievo idėją ir, remdamiesi prie aistingumo dėsnio, mano supratimu mes Dievo buvimu esame taip tikri, kaip esame tikri pačios gamtos buvimu.

Tie pareiškimai nėra kokie išskirtini, reti. Didieji proto miznai parodė daug meiles tikėjimui. Prisiminkime keletą pavyzdžių. Astro nomijoje neužmirštamą vardą palikęs Herschelis pasakė:

Juo labiau plečiasi mokslo laukas, tuo ryškesni pasirodo amžinos pasaulį sutvėrusios išminties buvimą įrodymai, — tuo tie įrodymai gausesni

Mokslininkas Amperas savo tikėjimus gražiai paryškino savo dienoraštyje. Žmonai mirus jis rašė:

«Mano Dieve, dėkoju Tau, kad mane sutvėrei. atpirkai ir savąja šviesa apšvietei, leisdamas man gimti katalikų Bažnyčioje. Dėkoju tau už tai, kad mane atšaukai po mano suklydimų, dėkoju, kad jus man atleidai. Aš jaučiu, kad tu, Viešpatie, nori, jog aš gyvenčiau ne kam kitam, tik tau. kad mano visi gyvenimo momentai būtų pašvęsti tau...»

O, Viešpatie. leisk man susivienyti danguje, su ta, kurią man buvai leidęs mytėti žemėje.

Kitą kartą rašydamas apie apreiškimą, Amperas išsitarė:

— Dievo tiesa pasilieka amžinai. Jeigu ja save maitinsi, išiksi pastovus kaip ta tie... Dirbki maldos dvasioje. Jei rašai, tai rašyk tik viena ranka, kita laikydamas Dievo drabužio krašto, kaip kad vaikai laikosi tėvo drabužio, Kad gi aš visada atsimiačiau šv. Povilo žodžius:

«Naudokitės pasauliu, kaip nesinaudodami juo». Tegul mano siela pasilieka vienybėje su Dievu ir Jėzumi Kristumi!

(pabaiga iš 1 pusl.)

ir yra platinami. Kai tik registacijos lapai sugrįš komisijon, bus paskelbti kandidatai į Pasaulio Lietuvių Brazilijos Krašto Tarybos rinkimus bei nustatys jų laikas.

KAS KOK US KANDIDATUS STATYS?

Kandidatai Tarybon galės būti bentruomenės išregistruvę lietuviai 21 metų amžiaus,

1) jei jie nėra Brazilijos valdžios atžymėti, kai nusikaltę krašto įstatymams;

2) jei nepriklauso bet kurioms kitoms organizacijoms kurių tikslai būtų tikrai asmeniškai ir tam tikros grupės interesams tarnauti, tuo pakankiant bendruomenės interesams;

3) kurie savo demagogiškomis kalbomis, kurstymais, nepagrįstais gaudais stengiasi sukelti bendruomenėje nesantaiką;

4) Kurie nepasirodė turį Bendruomenės reikalams priešišku tikslu.

Pasirodžius, kad kandidatas yra nusikaltęs raidėje «A», minimu nusikaltimu, jis tuo pačiu yra išbraukiamas iš sąrašo.

Taryba, o šiuo metu organizacinė Bendruomenės komisija sprendžia, ar kandidato neliečia «B», «C» ir «D» punktai.

Rinkimų komisija

DR. ANTONIO SIAULYS
C. R. M 10 647
Cirurgião da Santa Casa de São Paulo
Medico da Cruzada Pro-Infancia
Especialista em Obstetricia pela Maternidade de S. Paulo
Clinica de Adultos e Crianças — Molestias de Senhoras
Partos — Operações
Horario: Das 12 as 14 e das 19 as 21 horas
Jonsultorio e Residencia RUA DOS TRILHOS, 1576
Mooça, Fone 92 3991

Atende-se com hora marcada
Horario - das 14 as 20 horas
Sabado das 9 as 12 horas

DR. JONAS NICIPORCIUKAS
Cirurgião Dentista
p/ Universidade de São Paulo
RAIOS X
Consultorio: Rua Cap. Pacheco Chaves, 1206. 1o andar,
Apto2, Vila Prudente, Tel. 63-5352

Comercio e Industria de Guarda Ghuvas
VICENTE VICTOR BANYS
Rua Coelho Barradas, 104, V. Zelina
Vendas por atacado e a varejo.

